

Jaarverslag 2021
Hannemahuis
centrum voor Harlinger cultuur
en historie

Jaarverslag 2021
Hannemahuis
centrum voor Harlinger cultuur
en historie

Inleiding

In 2021 kwamen er in totaal 10.680 bezoekers naar de vaste opstelling, de tentoonstellingen en activiteiten in het Hannemahuis. Een geweldig resultaat wanneer hierin een sluiting van 29 weken wordt betrokken. De *lockdown* die vanwege de coronamaatregelen in 2020 ingesteld werd, duurde tot 5 juni 2021.

In dit jaar kwam ook de nieuwe website www.hannemahuis.nl online. Een sterke verbetering, zowel in presentatie als in gebruiksvriendelijkheid.

Op 10 juli werd de tentoonstelling *'Hoge Luchten, schatten uit het Rijks'* feestelijk geopend; deze duurde tot en met 14 november 2021. De tentoonstelling in twee zalen ging gepaard met een fraaie catalogus met afbeeldingen van alle werken, en tal van artikelen. In de kleine zaal was *'It's in the air'* te zien, videoportretten van Harlingers, gemaakt door het kunstenaarsechtpaar Martin en Inge Riebeek. In de museumtuin waren in samenwerking met Galerie De Vis te Harlingen vanaf 11 juli tot en met 14 november 2021 beelden tentoongesteld van Gonda van der Zwaag, Jacqueline van der Laan en Marina van der Kooi.

De tentoonstelling *'Hoge Luchten'* trok maar liefst 9.964 bezoekers waaronder 430 kinderen uit het basisonderwijs.

Organisatie

De mensen van het Hannemahuis

De bestuurscommissie zette, in samenspraak met de directeur, de koers uit voor het beleid van het Hannemahuis centrum voor Harlinger cultuur en historie. De gemeenteraad stelde het beleidsplan voor 2021-2024 vast. Museum het Hannemahuis / Gemeentearchief Harlingen zijn gemeentelijke instellingen en de eindverantwoordelijkheid ligt bij het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad. In het Hannemahuis, centrum voor Harlinger cultuur en historie werken in het Participantenoverleg verschillende cultuurhistorische organisaties samen.

De Vereniging Vrienden van Museum het Hannemahuis heeft als doel het museum te ondersteunen in aankopen en andere activiteiten.

Bestuurscommissie

De samenstelling van het bestuur was per 1 januari 2021 als volgt:

- Lorelei van Ingen-Pigott (voorzitter), Herman van der Made (secretaris), Anne Schouw, Marja de Jonge, Sjoerd Hannema. Ali van der Pol en Cor Bolman.
- Directeur Hugo ter Avest trad als adviseur op en Margreet Oostenrijk en Hilde de Jong-Bolman verzorgden de notulen.

Personeel

De samenstelling van het personeel was gedurende 2021 als volgt: Hugo ter Avest, directeur.

Jeanine Otten, beheerder oude stadsarchief.

Theresa Offringa-Rösner, collectieregistrator.

Pauline van Rijsoort, museummedewerker en administratief werk (tot 1 augustus 2021).

Anneke Reijenga, museummedewerker en administratief werk.

Wiegerina van der Meer, educatief medewerker.

Jurien Leguijt, oproepkracht balie, per 1 augustus museummedewerker (floormanager).

Marc Peerenboom, oproepkracht balie.

Francien Nagel, oproepkracht balie.

Hilde de Jong-Bolman (oproepkracht sinds 1 oktober)

Personeelwisseling

Na elf jaar als museummedewerker (balie en administratieve ondersteuning) werkzaam te zijn geweest, koos Pauline van Rijsoort per 1 augustus voor een andere functie binnen de Gemeente Harlingen. Jurien Leguijt kwam daarna als baliemedewerker en floormanager het team versterken.

Pauline verzorgde de dagelijkse financiën, hield bezoekcijfers bij en verzorgde een deel van de openstelling van het museum en een gedeelte van de publiciteit, onder meer de Facebookpagina. Op 31 augustus werd in de museumtuin door collega's en vrijwilligers afscheid van haar genomen en stilgestaan bij de vele verdiensten die zij voor het Hannemahuis op haar naam heeft staan.

Vrijwilligers

Ook voor de vrijwilligers was 2021 een grillig jaar tijdens de lockdowns was het niet mogelijk werkzaamheden in het museum of archief te verrichten. Zo gauw dat weer mocht, kwamen velen terug. De vrijwilligers blijven een onmisbare schakel in het Hannemahuis.

Renée Langhout hield het documentatiesysteem bij en verleende hand- en spandiensten bij allerlei werkzaamheden in het museum. Joachim de Ruijter fotografeerde voorwerpen en zaken die voor de documentatie en PR van het Hannemahuis van belang waren.

Jan K. Norg en Bauke Posthuma maakten archieven en de fotocollectie nader toegankelijk. Rinnie van der Meulen verleende vanaf juni tot half juli hulp bij het reinigen en ordenen van archiefdocumenten. De affiches voor tentoonstellingen werden in Harlingen verspreid door Marga Funk, Pietie de Groot, Ina Boersma en Rita Wiersma-Hoekstra. Francien Nagel hield zich met PR via sociale media bezig.

Overleden

Helaas viel het overlijden van drie geweldige vrijwilligers te betreuren. Op 1 augustus 2021 overleed onze trouwe vrijwilliger, steun en toeverlaat Rindert van der Meulen. Hij was sinds 1985 werkzaam in Gemeentemuseum het Hannemahuis, aanvankelijk als onbezoldigd baliemedewerker, later ook in verschillende sociale regelingen. Rinnie hielp bij de opbouw en het afbreken van tentoonstellingen, timmerde rekken in het tegeldepot, assisteerde

Trouwe (vrijwilliger) medewerker Rinnie van der Meulen overleed op 75-jarige leeftijd.

bij archeologische opgravingen en reinigde en reconstrueerde samen met zijn echtgenote Gré de aardewerk scherven uit de opgravingen en deed tal van andere zaken. Vanaf 2011 was hij ook behulpzaam in het Gemeentearchief Harlingen waar hij binnengekomen archieven van nietjes en paperclips ontdeed, ordende en herverpakte. Hij was een zeer betrouwbare medewerker die een warm hart had voor het Hannemahuis, waarvoor hij ruim 36 jaar actief was.

Op 30 augustus 2021 overleed archiefvrijwilliger Riekje Zijlstra-Heida. Riekje maakte sinds 2016 deel uit van het project *Toegankelijk maken Harlinger archieven* en kwam altijd naar de wekelijkse Archief-Transcribathon in de Geoorzaal van het Hannemahuis. Ze heeft honderden Harlinger boedelinventarissen getranscribeerd.

Op 30 november 2021 overleed oud-archiefvrijwilliger Pauline van Tuinen-Switters. Pauline van Tuinen en Rinnie van der Meulen hebben vanaf 2011 tot 2019 samengewerkt in het Gemeentearchief

Harlingen aan de ordening en herverpakking van nieuw binnengekomen archieven. Daarnaast hebben Pauline en Rinnie in 2011 tientallen onleesbare brieven en boodschappenlijstjes uit de jaren 1780 van o.a. kapitein Jan Vlieland op oorlogsschip De Faam aan havenmeester Cornelis Dirks Zijlstra gerestaureerd, waardoor zij weer leesbaar werden en onderzocht konden worden.

Wij zijn hen veel dank verschuldigd en missen hun plezierige en deskundige aanwezigheid zeer.

Weekendvrijwilligers

Een pool van weekendvrijwilligers zorgde samen met de vaste baliemedewerkers voor de openstelling van het museum in het weekend. In 2021 bestond deze pool uit: Ina Boersma, Riet van der Werf, Anneke Visser, Marjan Feddes, Anneke Vrenken, Liesbeth Scholten, Bertie Zantinge, Neeltje Hiemstra-Kampen, Trix Koot, Trudi Coté en Janneke Heeger. Sonja de Boer, Jan en Helena van Twist, Harma Kasper, Simon van der Rest, Klazien Idzinga, Francien Nagel, Jan Zandleven, Klaske en Johan Drost, Hans Moed.

Zaalwachten

Het toezicht op de schilderijen van het Rijksmuseum tijdens de expositie *Hoge Luchten* verzorgden:

Cor Bolman, Johan en Klaske Drost, Herman van der Made, Margreet Oostenrijk, Lorelei van Ingen, Henk Reijnen, Henk Roodbergen, Jan en Helena van Twist, Roel Zee, Annemieke de Vries, Nel de Gorter, Hilde de Jong, Riet van der Werf, Leen Schlosser, Anje Valk, Rita Wiersma, Margriet Willemse, Jan Zandleven Wietske Visser, Marga Funk, René Langhout, Rob en Sonja de Boer, Marjan Feddes, Harma Kasper, Trix koot, Francien Nagel, Hans Moed, Bauke Posthuma, Antoinette Berkhouwer, Simon van der Rest en Geertje Richards.

Educatie

Tijdens *Hoge Luchten* verzorgden onder leiding van educatief medewerker Wiegerina van der Meer Isabel van der Werf, Margriet Willemse, Folkert Mollema, Wies Hehenkamp, Francien Nagel, Simon van de Rest en Cis Tichelaar de VTS-rondleidingen.

Het is geweldig hoe, ondanks de coronapandemie, velen hun steentje bijdroegen aan het Hannemahuis.

Participantenoverleg

Het samenwerkingsverband rond het Hannemahuis kent een eigen overlegorgaan: het Participantenoverleg. Hierin zijn de diverse organisaties vertegenwoordigd die de Harlinger cultuur en geschiedenis een warm hart toedragen. De bestuurscommissie levert de voorzitter.

Per 1 januari 2021 was de samenstelling van het Participantenoverleg als volgt:

Lorelei van Ingen-Pigott, voorzitter (Bestuurscommissie)

Hugo ter Avest (Gemeentemuseum het Hannemahuis)

Jeanine Otten (Gemeentearchief Harlingen)

Georgine Oele (Bibliotheek Harlingen)

Fred Attema (Vereniging Oud Harlingen, vertegenwoordigen tevens Filmfonds)

Cor Bolman (Stadsgidsen en Bestuurscommissie Hannemahuis)

Ben van der Ham / Nancy Harlaar (Touristinfo Harlingen)

Paul Meijeraan (Expeditieschip Willem Barentsz)

Wim Burrie, (Hein Buisman Stichting)

Het Participantenoverleg vond vanwege corona één keer plaats, op 2 november 2021.

Samenwerking

Met de bibliotheek en de boekhandel vond regelmatig overleg plaats om de lopende zaken op elkaar af te stemmen en gezamenlijke projecten op touw te zetten.

Publieksgerichte activiteiten

Tentoonstellingen

In 2021 vonden 3 tentoonstellingen plaats in het museum.

Grote expositiezaal en balkonkamer

Hoge Luchten, schatten uit het Rijks

11 juli t/m 14 november 2021

Deze expositie bevatte 39 schilderijen, voornamelijk stadsgezichten uit de collectie van het Rijksmuseum Amsterdam, aangevuld met 9 werken uit de collectie van het Hannemahuis. De titel *Hoge Luchten* had een dubbele betekenis. Veel schilderijen hadden mooie luchten, maar met het onderliggende thema 'stadslucht' maakt vrij 'onderstreepte de keuze ook de mentale lucht die stadsbewoners kunnen voelen. Een inleidende video, gemaakt door Vincent Wijnbergen in samenwerking met het Hannemahuis begeleidde de expositie.

Floormanager Jurien Leguijt placeert de gasten op de opening op 10 juli. Foto Joachim de Ruijter

Taco Dibbits (hoofddirecteur Rijksmuseum) voert het woord tijdens de opening van Hoge Luchten. Foto Joachim de Ruijter

Deze tentoonstelling is de derde uit een serie van vier die wordt samengesteld uit de collectie van het Rijksmuseum. De tentoonstellingsreeks is een samenwerkingsverband tussen de stedelijke musea van Hoorn, Zutphen, Gouda, Bergen op Zoom, Harlingen en (sinds 2021) het Limburgs Museum in Venlo. Ook op gebied van PR en educatie wordt samengewerkt en er verscheen een fraaie catalogus met onder meer interviews met de burgemeesters van de steden waar de expositie plaatsvond. Voor Harlingen was dat burgemeester Roel Sluiter.

In de balkonkamer kon het publiek de videoportretten bekijken die het kunstenaarsduo Inge en Martin Riebeek maakten met de titel 'it's in the air'. Zeven Harlingers gaven in een kort bestek weer wat het begrip 'vrijheid' voor hen betekende. Deze interviews vormden een onderdeel van *Hoge Luchten*.

De feestelijke opening van *Hoge Luchten* vond op 10 juli 2021 op anderhalve meter plaats in het Entrepotgebouw aan de Willemshaven. Als sprekers traden op: prof. dr. Maarten Prak, hoogleraar economische en sociale geschiedenis aan de universiteit van Utrecht, met de inleiding 'Stedenland, hoe stedelingen vorm gaven aan de Gouden eeuw', Taco Dibbits, hoofddirecteur van het Rijksmuseum met 'De samenwerking tussen het Rijksmuseum en M5/M6' en burgemeester Ina Sjerps die de opening verrichtte. Een van de interviews uit *It's in the air* maakte deel uit van het openingsprogramma dat door circa 120 genodigden werd bijgewoond.

Overzicht van de expositie Hoge Luchten.

Projectleider Gerard de Kleijn en zijn vrouw Jolanda Meulendijks geanimeerd in gesprek met burgemeester Ina Sjerps en wethouder Erik de Groot tijdens opening Hoge Luchten.

Foto Joachim de Ruijter

Blaasquintet Blaasvaak verzorgde de muzikale omlijsting. Een deel van de gasten ging na het openingsprogramma naar het Hannemahuis. Trio Resonans verzorgde daar de muzikale omlijsting.

Gedurende de vier maanden van de expositie kwamen 8.9964 bezoekers. Een record voor het Hannemahuis.

Door een enquête uit te voeren onder een deel van de bezoekers ontstond een goed beeld van de herkomst, waardering en de manier waarop men van de expositie had gehoord. Vrijwilliger Simon van der Rest deed ook nog een verdiepingsslag naar de waardering voor de interviews bij *It's in the air*. De uitkomsten vormden een deel van de evaluatie.

Gasten bekijken de *Hardrijderij op de schaats* geschilderd door Nicolaas Baur (1767-1820).

Foto Joachim de Ruijter

Tuin

Beeld van een tuin (i.s.m. Galerie de Vis te Harlingen)

11 juli t/m 14 november 2021

Met beelden van Gonda van der Zwaag, Jacqueline van der Laan en Marina van der Kooi was ook in de tuin het thema lucht leidend. De vogels van Jacqueline van de Laan kunnen niet zonder lucht, de 'hoornboom' van Gonda is naar de hemel gericht en de luchtdans van Marina van der Kooi behoeft geen toelichting.

Transport van het beeld *Luchtdans* van Marina van der Kooi.

Kleine expositiezaal

Code Rood

10 juni t/m 4 juli 2021

De deelnemende exposanten, allen lid van de kunstenaarsvereniging Zilt uit Harlingen, waren Jozef Heesters, Yolan Brantjes, Ineke Ekkers, Jet Twijnstra, Herman van der Made, Astrid van Straaten, Esther Wermers, Lianne Wouters, Tanja van Abbema, Joost Witte, Marian Kort en Tonnie Haarsma. Deze twaalf kunstenaars leverden in totaal 20 kunstwerken, variërend van ingelijste poëzie tot keramische objecten, van acryl op doek tot speksteen en hout in beton, van collages van zijden stropdassen tot linnen en Japans papier.

Wat betekent vrijheid voor jou? Video interviews met Harlingers

11 juli t/m 14 november 2021

Het kunstenaarsduo Inge en Martine Riebeek uit Breda interviewde een aantal Harlingers als onderdeel van de expositie *Hoge Luchten*.

Zeesleepboot Holland

Eind november werd een kleine expositie ingericht rond het 70-jarig bestaan van de zeesleepboot Holland. Als gevolg van de lockdown is deze nauwelijks te zien geweest.

Roel Sluiter en zijn vrouw Akkie van der Weij bekijken de glossy die door het personeel van de gemeente is gemaakt.

Lezingen en overige activiteiten

Lezingen

De lezingen in de gehoorzaal konden vanwege de pandemie geen doorgang vinden.

Afscheid burgemeester Sluiter

Op 28 mei nam burgemeester Roel Sluiter in de tuin achter het museum op een zonovergoten dag afscheid van de medewerkers van de gemeente Harlingen. Bij die gelegenheid kreeg hij een glossy met een terugblik op zijn burgemeesterschap aangeboden.

Cultuurdebat

Tijdens een drietal avonden vond op initiatief van cultuurwethouder Erik de Groot in het Entrepotgebouw een cultuurdebat plaats waar vertegenwoordigers van culturele organisaties en andere betrokkenen van gedachten konden wisselen over de koers van de gemeente Harlingen met betrekking tot cultuur.

Literair Festival Vestdijk

4 en 5 september 2021

Het literair Festival Vestdijk, georganiseerd door bibliotheek, boekhandel en museum, zou aanvankelijk op 19 en 20 juni 2021 plaatsvinden, maar moest vanwege de Coronamaatregelen uitgesteld worden. Bij aanvang van het festival op zaterdag 4 september werd het borstbeeld van Simon Vestdijk onthuld door burgemeester Ina Sjerps en Dick Vestdijk, de zoon van de schrijver. Het beeld is in 1972 gemaakt door beeldend kunstenaar Pieter d'Hont (1917-1997). Vestdijk-kenner Kees 't Hart sprak over Vestdijk als inspiratiebron, Hiske Oosterwijk zong gedichten van Gysbert Japicx, historicus Josse Pietersma vertelde waarom het boek *Het schandaal der Blauwbaarden* zo'n indruk op hem maakte, literair talent 2021 Joost Oomen zag overeenkomsten tussen hem en Vestdijk, en muzikant Wiebe Kaspers trad op. Op de tweede dag vertelde Flip van Doorn over de tochten die hij voor zijn boek *de Friezen* ondernam. Bauke van der Woude zorgde voor muziek en Tjead Bruinja leverde een mooie bijdrage. Ronald Ohlsen, schrijver en eerder stadsdichter van Groningen, vertelde over het thema angst in het oeuvre van Simon Vestdijk, in het bijzonder in *Terug tot Ina*

Fraai verlichte tuin tijdens het literair festival.

Damman en *Een Alpenroman*. Jankobus Seunnenga sloot samen met Dick Vestdijk het festival af, hij transformeerde een dichtbundel van Vestdijk tot liedjes op het snijvlak van folk en kleinkunst. Het Literair Festival Vestdijk vond plaats in de gezamenlijke tuin achter Bibliotheek Harlingen, Boekhandel van der Velde en Museum het Hannemahuis.

Sinterklaas

In 2020 was het voor de goedheiligman niet eenvoudig een slaapkamer te vinden. Het Hannemahuis was vanwege de pandemie toen gesloten. Gelukkig kon in 2021 de Sint weer gastvrij ontvangen worden en werd zijn slaapkamer in het voorhuis ingericht. Via kijkgaten in de vorm van een mijter konden de kinderen de Sint door de ramen volgen, maar ze konden ook binnenkomen.

Educatie en publieksbegeleiding

Tijdens de tentoonstelling *Hoge Luchten schatten uit het Rijks* werden 430 schoolkinderen uit het Harlinger basisonderwijs rondgeleid volgens de VTS methode (Visual Thinking Strategy). Ook vanuit het voortgezet onderwijs mochten we deze keer 45 leerlingen ontvangen en rondleiden volgens deze methode, waarbij de rondleider de aanwezigen uitnodigt om zelf iets te zeggen over het schilderij. Doordat iedereen op een andere manier kijkt, vullen de verhalen elkaar aan en ontstaat een totaalverhaal. Bij kinderen goed voor hun taalontwikkeling, kunstbeschouwing, kritisch denkvermogen en wederzijds respect.

De kinderen van de basisschool kregen n.a.v. deze rondleiding een workshop op school van Frank Belt of van Tienke van Montfort waar ze bij Frank de verhalen achter de schilderijen gingen zoeken en met Tienke hun eigen gevoel van vrijheid gingen schilderen.

Ook was er deze keer een audiotour speciaal voor de kinderen. Hier konden ze luisteren naar vijf verhalen van Frank Belt, vijf opdrachten en vijf liedjes die betrekking hadden op de schilderijen.

Tijdens *Hoge Luchten* was er ook voor volwassen bezoekers een audiotour beschikbaar. Deze werd ingesproken door Jenny Reynaerts, senior conservator van het Rijksmuseum.

Informatieverstrekking

Het museum beantwoordde talloze schriftelijke en telefonische verzoeken om informatie.

Tijdens de verschillende lockdowns was het voor onderzoekers niet mogelijk om in het museum en gemeentearchief onderzoek te komen doen. Maar omdat steeds meer delen van de collecties gedigitaliseerd zijn, was het toch mogelijk onderzoekers te helpen met beeldmateriaal en gescande archiefdocumenten gescand.

Communicatie en PR

In 2021 ging de nieuwe website van het Hannemahuis 'live'. De oude website die vanaf 2008 tot 2021 functioneerde, was verouderd qua vormgeving en onderhoud.

De nieuwe website www.hannemahuis.nl sluit qua vormgeving aan bij de huisstijl van het Hannemahuis en is vormgegeven door de Harlingseboys en wordt voor wat betreft de techniek verzorgd door Peter Boorsma. Een enorme verbetering.

De digitale nieuwsbrief gaat naar bijna 400 adressen, een eigen Facebook-pagina, het Twitter en Instagram-account heeft groeiend aantal volgers. Het Hannemahuis verstuurt persberichten over tentoonstellingen, lezingen en andere activiteiten naar de lokale en regionale pers en huis-aan-huisbladen. Informatie over tentoonstellingen en lezingen en andere activiteiten wordt geplaatst in de Nationale Museumagenda, Museumtijdschrift, Kunstkrant, de website UitService / VanPlan. Het Hannemahuis stuurde in 2021 talloze informatieve berichten over tentoonstellingen, activiteiten en de collecties de wereld in via lokale, regionale en sociale media. Door de M5 samenwerking konden radio- en tv spots worden uitgezonden die hun effect niet misten. Uit het hele land trok de expositie bezoekers. De flyers en affiches voor *Hoge luchten* werden ruim verspreid. Ook de regionale pers pakte de expositie weer goed op. Er werden opnames voor MuseumTV gemaakt waarin directeur Hugo ter Avest over het museum vertelt.

Social Media @ Hannemahuis

Door de actieve houding van Francien Nagel en later Jurien Leguijt zijn de activiteiten op social media met sprongen vooruit gegaan. Een goede ontwikkeling die onder meer bij *Hoge Luchten* al veel vruchten afwierp.

Facebook volgers 1.498 (berichtbereik 1.782)

Twitter volgers 1.043

Instagram 493 volgers (bereikte accounts 3.549)

De prettige samenwerking met de gemeente Harlingen, waar met name Kor Wijnja via de website *Harlingen welkom aan zee* een groot bereik heeft, droeg zeker bij aan de naamsbekendheid en vermoedelijk ook aan het aantal bezoekers.

Collectie en onderzoek

Bijzonder project

Gedurende het jaar verrichte Theresa Offringa-Rösner een dag in de week onderzoek naar de negentiende-eeuwse Harlinger schilderijenverzamelaar Sijbren Barend Bos. Bos klom op van pakhuis-knecht naar succesvol boterhandelaar en stelde een omvangrijke schilderijenverzameling samen. Dit onderzoek wordt mogelijk gemaakt door het Ekkartfonds van de Vereniging Rembrandt. De bedoeling is dat het onderzoek uitmondt in een publicatie en een tentoonstelling in 2024. Prof.dr. Rudi Ekkart en dr. Ellinoor Bergvelt treden als externe begeleiders op en ook prof. dr. Yme Kuiper dient als vraagbaak. Heel prettig om op mensen met zoveel kennis een beroep te mogen doen.

Digitalisering en Collectieregistratie

In de loop van 2021 werd oudere invoer van fouten ontdaan of ontbrekende gegevens toegevoegd. Het totaal aantal records in de database Adlib Museum is met nieuwe beschrijvingen gestegen van 6753 records (januari 2021) tot 7263 records in december 2021.

Conservering en restauratie

Twee olieverfportretten, in 1835 geschilderd door P.F. Greive, zijn schoongemaakt en waar nodig geretoucheerd en gevernist door restauratrice Carina Hensbroek. De geportretteerden zijn Dirk de Jong en zijn vrouw Jantje Hielkes Prins. Dirk was kapitein.

Het Rijksmuseum gaf een prachtig portret van luitenant-admiraal Aucke Stellingwerf in langdurig bruikleen op voorwaarde dat het schilderij zou worden voorzien van een klimaatlijst. Met zo'n lijst wordt het schilderij geïsoleerd van de omgeving en dringen schommelingen in klimaat maar langzaam tot het werk door.

Museumregistratie

Vrijwilligster Annemieke Wièrdak nam de taak op zich om alle documenten te verzamelen die nodig zijn voor een herijking voor het Museumregister. Op deskundige manier rubriceerde zij de gevraagde gegevens, zodat de inschrijving van het Hannemahuis ook

voor de toekomst is gewaarborgd. Het register kan beschouwd worden als een keurmerk voor de musea en staat garant voor een professionele bedrijfsvoering. Met deze actie bespaarde zij de directeur veel werk. De beoordeling van de resultaten wordt in 2022 verwacht.

Aanwinsten Museum het Hannemahuis 2021

Aankopen

Inv.nr. 6002

Plaat, faïence, blauw beschilderd, toegeschreven aan Gatse Sytses (geb circa 1724- overl 1798) werkd. bij Tichelaar te Makkum, beschilderd met een voorstelling (naar een prent van Jan Luiken) van een stadsgezicht met op de voorgrond timmerlieden bezig met verschillende bewerkingen (kappen, beitelen, schaven, zagen) van hout voor de bouw van huizen. Onderschrift: "Wie kan iets nodigers betoonen Als huizen om daar in te / wonen maar weelde en lust heeft voortgebracht / dat oorbaar worsteld met de pragt / Anno 1791". Aankoop bij Aronson Delftware te Amsterdam, mogelijk gemaakt door de Boersma-Adema Stichting en de Stichting Fries Aardewerk.

In 2019 werd het bijzondere trouwkistje van Reinier Tempelar en Ijffe Tjesma door het Hannemahuis aangekocht. Het trouwkistje van diens zus, Elisabeth Tempelar en haar man Johannes Sybrants Feitema werd in langdurig bruikleen van het Frans Hals Museum in Haarlem ontvangen, waardoor een unieke combinatie ontstond. Foto Tom Haartsen

- Inv.nr 6004 Schepen op het IJ voor Amsterdam (enkele voeren de Bataafse vlag 1796-1807), olieverf op doek, geschilderd door Nicolaas Baur (1767-1820), gesigneerd en gedateerd N. Baur 1806). Aankoop bij Douwes Fine Art, Amsterdam, met steun van de Vereniging Vrienden van het Hannemahuis, een particulier en het aankoopfonds van het museum, tezamen met inv.nr. 6005.
- Inv.nr 6005 Schepen op het IJ voor Amsterdam, tekening in pen en penseel in grijs op papier, door Nicolaas Baur (1767-1820), circa 1806 (voorstudie voor bovenstaand schilderij). Aankoop bij Douwes Fine Art, Amsterdam, met steun van de Vereniging Vrienden van het Hannemahuis, een particulier en het aankoopfonds van het museum tezamen met inv.nr. 6004.

Inkomende bruiklenen

- Inv.nr. 5966 Zilveren trouwkistje met vergulde pilasters Johannes Sybrants Feitema en Elisabeth Reiners Templar. Langdurig bruikleen Frans Halsmuseum Haarlem inv.nr. 65-677.
- Inv.nr. 6001 Postuum portret van Aucke Stellingwerf admiraal van de Admiraliteit van Friesland, gesneuveld 1665 bij Lowestoft door een kanonskogel, geschilderd door Lodewijk van der Helst (1642-1693), 1670. Langdurig bruikleen Rijksmuseum Amsterdam inv.nr. SK-A-148.
- Inv.nr. 5986 Borstbeeld (postuum portret) in brons van Simon Vestdijk, door beeldend kunstenaar Pieter d'Hont (Hilversum 1917-Utrecht 1997), 1972. Langdurig bruikleen familie Vestdijk. Het beeld werd bij aanvang van het Literair Festival Vestdijk Harlingen (4 en 5 september 2021) onthuld, en kreeg een vaste plek in de tuin achter Bibliotheek, Boekhandel Van der Velde en het Hannemahuis.

Postuum portret van luitenant Admiraal Aucke Stellingwerf, geschilderd door Lodewijk van der Helst. Langdurig bruikleen Rijksmuseum.

BK-NM-591 Zilveren Hansje in de kelder gemaakt door de Harlinger zilversmid Gerrit Stoffels, circa 1620. Een Hansje in de kelder is een drinkschaal waaruit een poppetje omhoog kwam wanneer er wijn in geschenken werd. Het poppetje, het Hansje, duidt erop dat er een baby op komst is. Langdurig bruikleen Rijksmuseum Amsterdam inv. nr. BK-NM-591

Inv. nr. 6023 Zilveren blad met gegraveerde tekst: Aan de Edel Groot Achtbare Heeren Mr. Wiardus Willem Buma en Mr. Bernardus Dorhout, Commissarissen uit het kollegie van Heeren Gedeputeerde Syaten van Friesland benoemd tot bevordering van de slatting van de trekvaart van Leeuwarden naar Harlingen in de jare 1838 voor hunne gewigtige diensten in deze hunne betrekkingbewezen, tot een blijvend aandenken erkentelijk aangeboden door de gezamenlijke onderhoudspligtigen. Meesterteken wed. Jac. H. Stellingwerff & Abr. Ber. van Grasstek, jaarletter E = 1839, Eerste gehalte, Kantoorstempel Amsterdam, Kashoudermerk Bonebakker & Zoon. Langdurig bruikleen Stichting Familie Dorhout

Schenkeningen

Inv.nr. 5975 Ets, Harlingen, Droogstraat te Harlingen, door Piet Oving 1953. Schenking familie Hannema te Noordwijk aan Zee.

Inv.nr. 5976 Aquarel, zeegezicht met op de achterzijde een gedicht door Leendert Hannema. Schenking familie Hannema te Noordwijk aan Zee.

Inv.nr. 5977 Boekje 'Londen dienst', met aantekeningen uit 1922 door Willem George Frederik Berkhout (geb Hellevoetsluis 1894-overl Harlingen 1958), stuwadoor, over de SS Heron en SS Starling. Schenking dhr J.J. de Jong te Woudsend.

Inv.nr. 5978 Ets, Harlingen, Oude Buitenhaven met Havenmantsje, door Piet Oving 1949. Anonieme schenking.

Inv.nr. 5981 Portret in pastel van kapitein Klaas Hoekstra (1788-1857), door onbekende kunstenaar. Schenking dhr H. Alkema te Harlingen.

Inv.nr. 5982 Portret in pastel van Jantje Hillenius, echtgenote van kapt. Klaas Hoekstra, door onbekende kunstenaar. Schenking dhr. H. Alkema te Harlingen.

Inv.nr 5987 'Dagverhaal van het verongelukken van het galjoetschip Harlingen,'1825. Schenking dhr Ane Duijf te Harlingen.

Inv.nr. 5988 Portret in pastel, van een jonge vrouw met lange floddermuts en gouden oorijzer, door B. Walter 1827. Schenking (postuum) door mevr. G. Schouwenburg-den Hartog te Vlieland.

Inv.nr. 5989 'Atlas van de zeehavens der Bataafsche Republiek met derzelver beschrijving', 1805. Schenking mevr. B. te Franeker.

Inv.nr. 5990 Bijbel, met inscriptie voor Klaaske de Jong 1924. Anonieme schenking.

Inv.nr. 5996 Schaatsstok met initialen L.H. (Leendert Hanne-ma). Schenking familie Hannema te Noordwijk.

Inv.nr. 5997 Baton (dirigeerstok) van zilver en ivoor, met inscriptie, uit bezit van componist Martinus Schuil (geb Harlingen 1842-overl Drachten 1899). Schenking dhr Han Cuperus (achterkleinzoon van M. Schuil).

Inv.nr. 5999 Bundel van 70 waardebonnen van de Gemeentelijke Gasfabriek Harlingen voor het afhalen en bezorgen van 1-10 H.L. geklopte cokes, parel cokes of grove cokes. Schenking dhr Rindert van der Meulen te Harlingen.

Inv.nr. 6003 Documenten mbt en foto's, medailles en personalia van soldaat Wiebe de Vries (geb. Harlingen 22 maart 1905), tijdens de Mobilisatie overleden Groningen 13 februari 1940 tgv een exploderende landmijn op 14 januari 1940 tijdens een militaire oefening in Booneschans (Groningen). Wiebe de Vries werd met militaire eer begraven op de Algemene Begraafplaats te Harlingen (afd E regel 13 nr 25). Door het ongeluk waren drie

militairen op slag dood, twee anderen overleden later, Wiebe de Vries was ruim vier weken na het ongeluk het zesde slachtoffer. De documenten werden bewaard door Hiltje de Vries (1935-2021), dochter van Wiebe de Vries en Klaziena Stienstra, en in december 2021 geschonken door mevr Saskia Leary-Visser te Cary, North Carolina (USA), halfzuster van Hiltje de Vries.

Inv.nr. 6006a+b Twee blauw-witte vuurtestjes van Makkumer aardewerk met voorstellingen van huizen en schepen. Schenking erven dhr. Gerrit Elzinga te Goutum.

Inv.nr. 6007 Houten bestek met twaalf zilveren lepels en twaalf zilveren vorken, vervaardigd door de Harlinger zilversmeden Johannes Lases Spannenburg (werkz 1734-1785) en Hoite Jans Lieuwma (werkz 1775-1798). Anonieme schenking.

6_4300 Zwart-wit fotokaart, groepsportret docenten Gemeentelijke Hogere Burgerschool te Harlingen (met o.a. Simon Vestdijk sr.), 1918-1920. Schenking mevr Conny van Exter-Gunst te Harlingen.

6_4301 Zwart-wit fotokaart, groepsportret docenten en leerlingen Gemeentelijke Hogere Burgerschool (met o.a. Simon Vestdijk sr.), 1917-1918. Schenking mevr Conny van Exter-Gunst te Harlingen.

6_4302 Zwart-wit fotokaart, portret van Tjitske Janke van der Staag 23 jaar oud, door Photo Steenmeijer te Groningen 30 januari 1921. Simon Vestdijk jr. was in 1913-1915 bevriend met Tjitske Janke van der Staag (geb Herbaijum 1899). Tjitske is bekend als Marie van den Boogaard op wie Anton Wachter 'besluit' verliefd te worden nadat Ina Damman hem heeft afgewezen (zie de Anton Wachter-romans, geschreven door Simon Vestdijk). De foto werd op 11 mei 1992 geschonken door Tjitskes dochter Zwanette M. Beekman aan Pieter van Exter, leraar aan Rijksscholengemeenschap Simon Vestdijk te Harlingen. Schenking mevr Conny van Exter-Gunst te Harlingen.

- 6_4303 Groepsportret docenten en leerlingen Gemeentelijke Hogere Burgerschool te Harlingen (met oa.a Simon Vestdijk sr.), 1917-1918. Schenking mevr Conny van Exter-Gunst te Harlingen.
- 6_4304 Bruine fotokaart van stoomschip Felix de Abasolo aan de kade in Harlingen in 1904, door 'Tante A.' in 1904 verstuurd aan G. van Hosten med. student, Mariahoek te Utrecht. Dit schip speelt een rol in Vestdijks roman 'Kind tussen vier vrouwen'. SS Felix de Abasolo (4,500 ton) was een Spaans vrachtschip uit Bilbao, gebouwd 1899, leed op 7 juni 1910 tijdens een dikke mist schipbreuk op de rotsen van Les Boufresses. Schenking dhr Hans Visser te Maassluis.

Sjoerd Hannema bij het archief van zijn familie dat werd overgedragen aan het gemeentearchief.

Gemeentearchief Harlingen

Het Harlinger Aardappeloproer 1847 in tv-serie 'De Strijd om het Binnenhof'

Op 5 februari 2021 werd aflevering 5 van de tv-serie 'De Strijd om het Binnenhof' van de NTR uitgezonden op NPO2. De aflevering was gewijd aan Johan Rudolph Thorbecke en de Grondwet van 1848. Het Harlinger Aardappeloproer 1847 was één van de onderwerpen die in deze aflevering werd behandeld. De beheerder van het Gemeentearchief Jeanine Otten gaf op verschillende locaties in Harlingen toelichting op de gebeurtenissen in 1847.

Familiearchief Hannema 1548-1989 na 200 jaar openbaar toegankelijk

In april 2021 werd het omvangrijke familiearchief Hannema (48 archiefdozen en 1 groot formaat archiefdoos; 6,65 strekkende meter), dat al sinds de achttiende eeuw in het Hannemahuis wordt bewaard, door de familie Hannema overgedragen aan het Gemeentearchief Harlingen, en daarmee openbaar toegankelijk. De inventaris van het archief bevat 834 nummers. Het oudste stuk betreft een afschrift uit 1548, het jongste stuk dateert uit 1989. Vrijwilliger Bauke Posthuma verpakte het archief in zuurvrije materialen en hernummerde de inventaris van het familiearchief Hannema.

Projecten toegankelijk maken Harlinger archieven

Vereniging Oud Harlingen, het Gemeentearchief Harlingen en een gedreven ploeg vrijwilligers werken sinds november 2012 samen aan het project 'Toegankelijk maken van historische informatie uit de zeventiende en achttiende-eeuwse Harlinger akten' in het Nedergerecht Harlingen, dat bewaard wordt in Tresoar te Leeuwarden. In oktober 2020 werd het project 'Toegankelijk maken Proclamatieboeken' (ruim gedigitaliseerde 18.000 verkoopakten) voltooid. Nog eind 2020 startte een klein groepje met het transcriberen van 64 Weesboeken uit de periode 1574-1810. Andere vrijwilligers zijn bezig met het transcriberen van de 33 Inventarisatieboeken (boedelinventarissen) uit 1598-1727. De gegevens worden beschikbaar gesteld worden op www.kleinekerkstraat.nl en vergetenharlingers.nl. Eind oktober 2021 werden 311 nieuwe boedelinventarissen online gezet

(het totaal aantal online raadpleegbare boedelinventarissen is nu 678 = 15 Inventarisatieboeken). Vrijwilliger mevr Varinia Westerhof maakte een Excelbestand van leerlingen van de 2e Gemeenteschool (School B aan het Kerkplein) in de periode 1903-1939 (Gemeentearchief Harlingen, Oud Archief Harlingen, inv.nr. 3760).

Aanwinsten

Gedeponeerde archieven en collecties

2021-001 Archief Familie Hannema 1548-1989, schenking familie Hannema te Noordwijk, april 2021.

Aanvulling op 2017-001 Archief Visserijvereniging 'Ons Belang' te Harlingen 1935-2020, overbrenging door Visserijvereniging Ons Belang (Barbara Holierhoek), juli 2021. Omvang: 2 meter.

Restauratie en conservering

Restauratie Nijhoff Asser te Amsterdam verzorgde in 2021 de restauratie van:

- Oud Archief Harlingen (OAH), Toevallig gedeponeerde archieven 1615-1810: inv.nr. 3, Aantekeningen van gewichtige gebeurtenissen, 1787-1808 (Dagboek van J.H. Olinjus).
- Oud Archief Harlingen (OAH), inv.nr. 501: Rekeningen en twee maandelijkse staten van de last- en veiligelden, 1654-1656, handschrift in perkamenten band, 185 bladen. Hoogte 32,5 cm, breedte 21 cm, dikte 4,5 cm.

Digitalisering

Op verzoek van prof. dr. Hanno Brand van de Fryske Akademy werd ten behoeve van maritiem-historisch uit het Oud Archief Harlingen in.vnr. 501 Rekeningen en twee maandelijkse staten van de last- en veiligelden 1654-1656 in eigen beheer gescand, en vervolgens door vrijwilliger mevr Freddy van der Meer in een database ingevoerd. Dit belangrijke archiefstuk bevat ontvangsten en

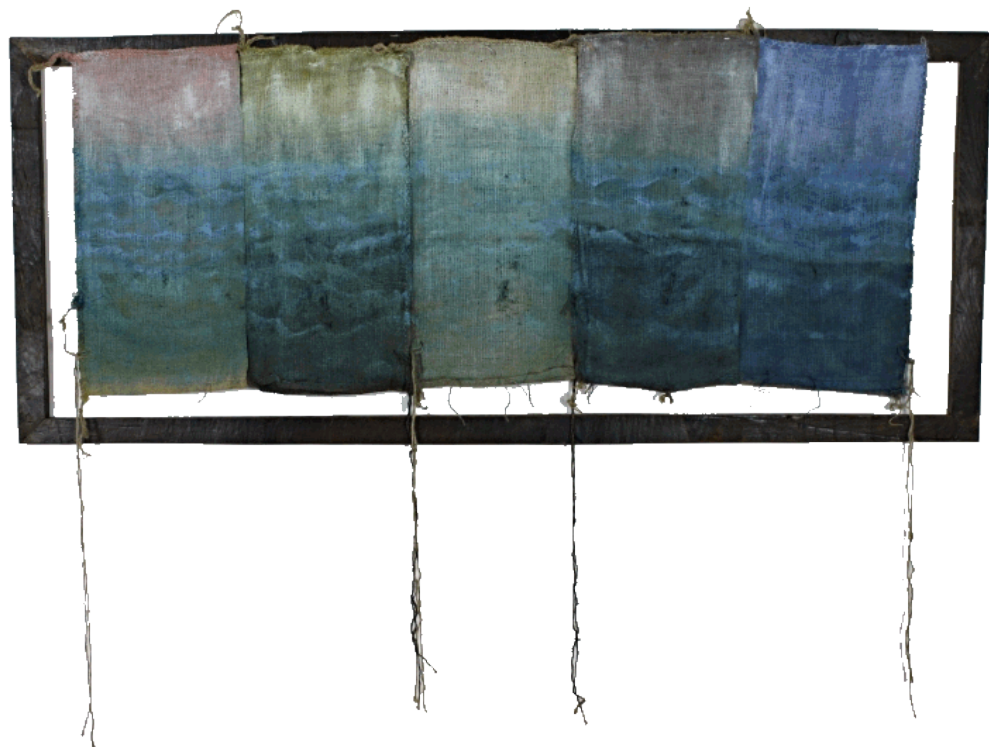
uitgaven betreffende de Republiek der Verenigde Nederlanden. De heffing treft schepen en koopmansgoederen inkomende hier in Harlingen en ook te Makkum, Workum, Hindeloopen, Stavoren, Sloten en Munnekezijl zomede Groningen, Bourtange, Langhakkerschans, Finsterwolde, Huisum en Delfzijl 1654-1656, met namen van schippers en schepen, bestemming van komen en gaan en gegevens over de lading.

Bezoeken en informatieverstrekking

Vanwege de Coronamaatregelen in 2021 en de maandenlange sluiting van museum en gemeentearchief heeft slechts een handvol fysieke bezoekers het archief bezocht. Daarentegen steeg het aantal schriftelijke en telefonische verzoeken om informatie aanzienlijk.

De wekelijkse bijeenkomst 'Transcribathon' van het project transcriptie 17de- en 18de-eeuwse Harlinger boedelinventarissen door de archiefwerkgroep van Vereniging Oud Harlingen kon anderhalf jaar lang geen doorgang hebben.

Naast genealogisch onderzoek en onderzoek van de bouwhistorie van woonhuizen, bedrijfsgebouwen en bruggen, werd er door archiefbezoekers in 2021 onder andere de volgende onderzoeken verricht in en naar: scheepstimmerlieden in Harlingen in de 17de eeuw; Ferdinand Domela Nieuwenhuis; Monsterrollen van de Waterschout; orgelbouw in de Evangelisch Lutherse kerken te Harlingen; Registers van de wezen van het Stads Weeshuis. Scans van een 50 roebelbiljet met opschrift 'The Forgotten Convoy of North Russia' en handtekeningen van bemanningsleden van vijf geallieerde schepen, aanwezig in het particulier archief kapitein Egbert van der Veen (1898-1990), werden opgevraagd door het Maritiem Museum te Rotterdam, om doorgestuurd te worden naar het consulaat-generaal in Sint Petersburg, in verband met een tentoonstelling over konvoien tijdens de Tweede Wereldoorlog naar Rusland.

Vooruitblik 2022

Zoals u van ons gewend bent zal ook 2022 een gevarieerd aanbod aan activiteiten bieden in het Hannemahuis.

Vaste presentatie

De audiotour die de vaste presentatie begeleidde is verouderd. Er zal een nieuwe audiotour worden ontwikkeld die in het Nederlands, Duits en Engels te beluisteren valt. Wellicht zal bij een aantal voorwerpen ook een toelichting in het Harlinger dialect worden opgenomen. De teksten bij de museumvoorwerpen en de achterliggende verhalen zullen ook in Nederlands, Duits en Engels beschikbaar komen.

Tentoonstellingen

Tot en met 27 maart exposeert Françoise Stoop geabstraheerde landschappen op jute, waarbij onder meer de Waddenzee en de Waddeneilanden als inspiratiebron dienden.

Naar verwachting zal in de loop van mei tot eind juni een expositie rond de Broken Jug worden ingericht. Dit beeld van de hand van de wereldberoemde kunstenaar Frank Stella staat sinds november 2021 bij het langparkeerterrein in de buurt van de Harlinger Tsjerk Hiddes sluizen. Parallel wordt een fotowedstrijd georganiseerd waarin foto's van de Broken Jug kunnen worden ingestuurd. Een keuze wordt geëxposeerd.

Om het beeld in context te plaatsen, wordt meer werk van Stella getoond, onder meer in 3D prints, foto's van het productieproces en een animatie en een film van zijn werk.

Aansluitend zijn vanaf half juli beelden te zien van Ilse Oelbers, de in Harlingen werkzame beeldhouwster, van wie ook twee beelden in het Harmenspark in Harlingen staan.

Tijdens de Tall Ships Race is in de Willems haven en Nieuwe Willemshaven een expositie te zien van prachtige, grote foto's van de viermastbark Herzogin Cecilie. De organisatie hiervan vindt plaats in samenwerking met het Fries Scheepvaartmuseum en de organisatie van de Tall Ships Races.

Schepen op het IJ voor Amsterdam door Nicolaas Baur, 1806 (inv. nr. 6004)

Anton Wachterprijs en Literair Festival Harlingen

Op 25 juni wordt de tweejaarlijkse Anton Wachterprijs uitgereikt aan een veelbelovend debutant. Aansluitend vindt het tweede literair festival plaats. Beide activiteiten zijn gepland in de tuin en de organisatie ligt in handen van bibliotheek, boekhandel en museum.

Achter de schermen

Een gedeelte van de depots zal worden opgeruimd en een aantal schilderijen wordt gerestaureerd.

Educatie

Samen met de bibliotheek en de boekhandel worden Pake en Beppe en hun kleinkinderen de vakantie doorgeholpen tijdens de voorjaarsvakantie. In de week van 22-27 februari is de parfumerie van het verleden beschikbaar waarbij 'oude' luchtjes te ruiken zijn. Het thema is Tijd en ook de klokken zullen centraal staan tijdens deze week. Er zal ook worden geparticipeerd in Sail in zicht, voorafgaand aan de Tall Ships races.

Uiteraard staat er nog veel meer te gebeuren op de verschillende deelgebieden, dus volg onze activiteiten en kom vooral naar het Hannemahuis.

Vereniging Vrienden van het Hannemahuis, terugblik op 2021

Ondanks alle coronabeperkingen hebben in 2021 de volgende activiteiten plaats kunnen vinden: twee geanimeerde lezingen voor onze Vrienden over de tentoonstelling *Hoge Luchten*, bezoek jaarvergadering NFVM, de jaarlijkse Ledenvergadering, het afscheid van zeer gewaardeerde en betrokken bestuursleden, deelname aan het Cultuurdebat van de gemeente Harlingen, financiële bijdrage aan een schilderij en pentekening van Nicolaas Baur, ontvangst van een legaat, het toepassen van de UBO en WBTR-regels.

De Vereniging

De Vereniging van Vrienden van het Hannemahuis heeft, naast het bevorderen van de kennis over Harlingen en ondersteuning van de collectie, ook als doel de belangstelling voor het Museum en de wisselende tentoonstellingen en activiteiten te vergroten. Dit wordt mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning te geven voor nieuwe aankopen en (financiële) ondersteuning van publieksgerichte activiteiten van het museum.

Eind 2021 telde de vereniging 416 leden. In 2021 mochten we 19 nieuwe Vrienden verwelkomen en hebben we afscheid moeten nemen door overlijden en opzegging van 23 Vrienden. In deze 23 zijn ook begrepen een aantal vrienden die uitgeschreven zijn na diverse betalingsherinneringen

In 2021 waren er enkele wijzigingen in het bestuur. Jouke de Jong nam afscheid binnen het bestuur en als voorzitter, Riet van der Werf legde haar functie neer als secretaris. Anneke Vrenken trad eveneens terug. Het bestuur bestaat momenteel uit Marga Funk voorzitter, Joris Hengeveld penningmeester, Francien Nagel secretaris, Frank Petersen algemeen lid en Herman van der Made namens de bestuurscommissie. Jouke de Jong blijft betrokken bij de Vrienden in de commissie, die de uitwerking van het legaat op zich heeft genomen, Riet van der Werf blijft betrokken bij het organiseren van activiteiten voor onze Vrienden en op Anneke Vrenken mogen we altijd een beroep doen. Ook hebben we enkele

Directeur Hugo ter Avest vertelt de Vrienden over de achtergronden van Hoge Luchten.

mensen benaderd en bereid gevonden 'stage' te lopen om te kijken of een functie binnen het bestuur bij hun past.

Het bestuur vergaderde vijf keer en had eenmaal een overleg in afgeslankte vorm met de bestuurscommissie. Verder heeft het bestuur regelmatig op ad-hoc basis in klein comité of telefonisch overlegd

Activiteiten

Het jaar 2021 was wederom een jaar waarin de coronapandemie de wereld beheerste. Koningsdag heeft geen doorgang kunnen vinden. De expositie *Hoge Luchten* viel voor het museum en voor ons in een zeer gunstige periode. Tijdens twee avonden heeft Hugo ter Avest een lezing voor de Vrienden over de expositie verzorgd.

Twee leden zijn naar de jaarvergadering van de NFVM gegaan in Hoorn. Een zeer inspirerende dag voor besturen van Vrienden. Wij prijzen onszelf dan ook gelukkig dat we desondanks in oktober een uitgestelde jaarvergadering, hebben kunnen houden. De heer Meindert Seffinga kon door coronaperikelen helaas geen lezing geven. We hebben Hugo ter Avest bereid gevonden om een boeiende lezing te geven met als titel "Wat verzamelt U zoal? ". De jaarrekeningen en jaarstukken van zowel 2019 als 2020 zijn goedgekeurd. De gemeente Harlingen heeft eenieder uitgenodigd aan het cultuurdebat mee te praten. Georganiseerd door Pauline van Rijsoort. Drie van onze bestuursleden hebben hieraan actief deelgenomen. Via social media gaan we meer en meer onze Vrienden informeren.

Financiële bijdrage

De introductievideo bij de expositie *Hoge Luchten* is betaald door de Vrienden. Wij als Vrienden hebben eind 2021 een bijdrage geleverd aan de aanschaf van het schilderij en pentekening van de Harlinger schilder Nicolaas Baur (1767-1820).

Scheningen

De Vereniging is in 2020 verrast met een (zeer) aanzienlijk legaat. Er zijn door de erflaters een aantal voorwaarden aan verbonden welke zorgvuldig handelen vereisen. Tijdens de jaarvergadering in 2022 zullen we verder duidelijkheid geven aan de Vrienden. Dit geeft eens te meer aan hoe belangrijk het is dat er Vrienden zijn en wat de mogelijkheden van de ANBI-status zijn bij schenkingen en nalatenschappen. Door de status van de vereniging als ANBI (algemeen nut beogende instelling) kunnen schenkingen ontvangen worden zonder dat daarbij schenkbelasting verschuldigd is. Ook kunnen schenkingen gedaan worden wanneer die schenking gebruikt wordt voor het doel dat de vereniging als ANBI nastreeft.

HANNEMA
HUIS
CENTRUM VOOR
HARLINGER
CULTUUR EN
HISTORIE

